

Bevisvärdering vid prövning av yrkande om interimistiskt förordnande att anställning trots avskedande ska bestå till dess tvisten har slutligt avgjorts.

**ARBETSDOMSTOLEN**BESLUT  
2018-09-19  
StockholmBeslut nr 58/18  
Mål nr B 74/18**KLAGANDE**

Baneservice Skandinavia AB, 556765-8827, Stilla havet 1, 418 34 Göteborg  
Ombud: arbetsrättsjuristen Maria Gill, Almega AB, Box 404,  
401 26 Göteborg

**MOTPART**

M.M.

Ombud: jur.kand. Jennie Eriksson, GotaJuristerna KB, Vasagatan 35,  
411 37 Göteborg

**SAKEN**

interimistiskt förordnande enligt 35 § anställningsskyddslagen

**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Göteborgs tingsrätts beslut den 20 juli 2018 i mål T 3672-18

---

Tingsrättens beslut, se bilaga

**Tvisten m.m.**

Baneservice Skandinavia AB (Baneservice) är en leverantör av transport- och terminaltjänster med järnväg som bas och har drygt 30 anställda. Verksamheten bedrivs i Göteborg, Stockholm och Halmstad. Baneservice är ett helägt dotterbolag till det norska Baneservice AS.

M.M. anställdes hos Baneservice 2011. Han blev 2013 platschef för verksamheten i Göteborg. Under delar av 2017 var han även platschef i Halmstad. Som platschef tillhörde han bolagets ledningsgrupp.

M.M. avskedades den 12 februari 2018. Som grund för avskedandet har Baneservice hänfört sig till elva olika händelser som inträffat under perioden december 2016–december 2017 och som avser inköp av varor och tjänster samt begärd milersättning. Enligt bolaget har inköpen i vissa fall skett för privata eller verksamhetsfrämmande ändamål och i andra fall har M.M. överskridit sin behörighet. Baneservice menar att milersättningen inte avsett någon resa i arbetet. M.M. har vitsordat att han gjort inköpen samt begärt milersättningen, men förnekar i övrigt det som Baneservice lagt honom till last.

M.M. har väckt talan vid tingsrätten och yrkat att tingsrätten ska ogiltigförklara avskedandet samt förplikta bolaget att till honom betala allmänt skadestånd och ersättning för lön. Baneservice har bestritt yrkandena.

M.M. yrkade även att tingsrätten, enligt 35 § andra stycket anställningsskyddslagen, skulle besluta att anställningen trots avskedandet ska bestå tills tvisten har slutligt avgjorts. Baneservice bestred yrkandet.

Tingsrätten biföll yrkandet om interimistiskt förordnande.

Baneservice har överklagat tingsrättens beslut och yrkat att Arbetsdomstolen ska avslå M.M:s yrkande att anställningen ska bestå tills tvisten har slutligt avgjorts.

M.M. har motsatt sig att tingsrättens beslut ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Arbetsdomstolen.

Parterna har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak detsamma som vid tingsrätten.

## Skäl

### *Tvåmånadersregeln*

Enligt den s.k. tvåmånadersregeln i 18 § andra stycket anställningsskyddslagen är utgångspunkten att ett avskedande inte får grundas enbart på omständigheter som arbetsgivaren har känt till mer än två månader innan underrättelse om avskedande lämnades enligt 30 § samma lag. Bestämmelsen innebär att en arbetsgivare som åberopar en omständighet som blivit känd för arbetsgivaren inom denna tidsfrist är oförhindrad att till stöd för uppsägningen även åberopa vad denne tidigare har känt till. En delvis annan sak är att händelser som inträffat förhållandevis långt tillbaka i tiden ofta har begränsad betydelse för frågan om det funnits laga skäl för avskedande (se t.ex. AD 1999 nr 13).

Baneservice har uppgett att M.M. underrättades om avskedande den 17 januari 2018. Uppgiften har inte ifrågasatts av M.M. Flera av de omständigheter som Baneservice anfört till grund för avskedandet har inträffat mindre än två månader före underrättelsen. Detta gäller bl.a. påståendet om inköp av klockor, skjortor samt skyddsstövlar.

Baneservice får därför utan hinder av 18 § andra stycket anställningsskyddslagen även åberopa omständigheter som Baneservice känt till tidigare, dvs. alla de omständigheter som bolaget lägger M.M. till last.

*Talar övervägande skäl för att det inte funnits saklig grund för uppsägning?*

#### Rättsliga utgångspunkter

En arbetsgivare får avskeda en arbetstagar om han eller hon grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren (18 § anställningsskyddslagen). Vid avskedande upphör anställningen omedelbart (4 § fjärde stycket). Om arbetstagar har blivit avskedad under omständigheter som inte ens skulle ha räckt till för en giltig uppsägning, ska avskedandet förklaras ogiltigt på yrkande av arbetstagar (35 § första stycket). Om ett sådant yrkande har framställts, kan domstol besluta att anställningen trots avskedandet ska bestå tills tvisten har slutligt avgjorts (35 § andra stycket).

Beslut enligt 35 § andra stycket anställningsskyddslagen fattas normalt utan förhandling eller sammanträde och utan att muntlig bevisning tas upp. Vid en sådan s.k. interimistisk prövning behöver domstolen inte ta ställning till om det finns laga skäl för avskedande, utan det är tillräckligt att det finns saklig grund för uppsägning för att yrkandet om interimistiskt förordnande ska avslås (AD 1981 nr 20). Domstolen ska på det material som finns i målet när beslutet fattas göra en förhandsprövning av om det finns saklig grund för uppsägning. För ett interimistiskt förordnande om att anställningen ska bestå under tvisten krävs, enligt förarbetena och rättspraxis, att domstolen finner att omständigheterna varit sådana att övervägande skäl talar för att det inte har förelegat ens saklig grund för uppsägning. Om domstolens förhandsprövning resulterar i att övervägande skäl talar för att det i vart fall har förelegat saklig grund för uppsägning, ska arbetstagens yrkande om interimistiskt förordnande alltså lämnas utan bifall. Resultatet blir detsamma om utredningen inte kan anses ge något försteg för endera parten. Det brukar också framhållas att bedömningen bör göras med utgångspunkt i att det är arbetsgivaren som har bevisbördan för att det har funnits saklig grund för uppsägning. Se t.ex. AD 2009 nr 59 och AD 2004 nr 109 samt prop. 1973:129 s. 280.

Det sagda innebär att ett yrkande om interimistiskt förordnande om att anställningen trots avskedande ska bestå bara ska bifallas om övervägande skäl talar för att det inte funnits ens saklig grund för uppsägning. Ett sådant yrkande kan t.ex. komma att bifallas om arbetsgivarsidan inte preciserat de omständigheter som åberopas som grund för avskedandet på ett sätt som gör att dessa kan bemötas av motparten eller bedömas av domstolen. Detsamma gäller om omständigheterna inte utgör saklig grund för uppsägning, ens om de skulle vara bevisade (se t.ex. AD 2009 nr 59). Däremot ska ett yrkande om interimistiskt förordnande avslås om domstolen bedömer att redan de omständigheter som arbetstagersidan vitsordat eller inte särskilt ifrågasatt, kan utgöra saklig grund för uppsägning.

Om de avgörande momenten är tvistiga bör parterna ge in skriftlig bevisning och lämna uppgifter om vilka personer som ska höras i målet och vad dessa berättat. För att övervägande skäl ska tala för att omständigheterna varit

sådana att saklig grund för uppsägning funnits lär, i en situation där de avgörande omständigheterna är tvistiga, normalt krävas dels att de omständigheter arbetsgivaren åberopar är sådana att de kan utgöra saklig grund för uppsägning om de är bevisade, dels att den av arbetsgivaren åberopade bevisningen är ägnad att bevisa de åberopade omständigheterna och det inte finns anledning att ifrågasätta bevisningen. Hur bedömningen kan gå till belyses i AD 2004 nr 109.

#### Arbetsdomstolens bedömning

Baneservice har bl.a. anfört att M.M. låtit bolaget betala för mat som köpts in för eget bruk inför nyår 2016 och inför midsommar 2017 samt till en privat förfest inför en Håkan Hellström-konsert i juli 2017. Det sammanlagda värdet av inköpen uppgick till drygt 4 000 kr exklusive moms.

M.M. har bl.a. anfört följande. Matinköpet inför nyår 2016 skedde efter godkännande av bolagets vd J.E. och avsåg att kompensera M.M. för arbetad övertid. Inköpet inför midsommar 2017 gjordes till en bolagsaktivitet som anordnades för att öka trivseln på arbetsplatsen. Bolaget har inte betalat maten till förfesten i juli 2017.

Av utredningen framgår att J.E. bestämt förnekar att han samtyckt till matinköpet inför nyår 2016. Det finns inget i utredningen, utom M.M:s uppgifter, som stödjer påståendet att det hållits någon bolagsaktivitet inför midsommar 2017. Enligt en i målet ingiven faktura från Axfood Snabbgross har M.M. den 28 juli 2017 gjort inköp av mat som betalats av Baneservice. Fakturan motsägs inte av ingivna kontoutdrag om att M.M:s son samma dag betalat mat från Axfood till ett annat belopp än som anges i nyss angivna faktura.

Arbetsdomstolen finner på grundval av den utredning som nu finns avseende dessa tre händelser att övervägande skäl inte talar för att avskedandet har vidtagits utan att det har förelegat ens saklig grund för en uppsägning av M.M. Vad M.M. anfört om att J.E. attesterat fakturorna ändrar inte den bedömningen. M.M:s yrkande ska därför avslås och Arbetsdomstolen behöver inte närmare gå in på vad som i övrigt förekommit.

#### *Rättegångskostnader*

Vid denna utgång i målet ska M.M. ersätta bolaget för dess rättegångskostnader i Arbetsdomstolen. Det yrkade beloppet är skäligt.

**Arbetsdomstolens ställningstagande**

1. Med ändring av tingsrättens beslut, avslår Arbetsdomstolen M.M:s yrkande att anställningen ska bestå tills tvisten slutligt har avgjorts.
2. M.M. ska ersätta Baneservice Skandinavia AB för dess rättegångskostnader i Arbetsdomstolen med 9 750 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från denna dag till dess betalning sker.

Ledamöter: Jonas Malmberg, Inger Andersson, Berndt Molin, Jan-Peter Duker, Göran Söderlöf, Carina Lindberg och Ing-Marie Nilsson. Enhälligt.

Rättssekreterare: Hannah Edström

Tingsrättens protokollsbeslut (ledamot: Camilla Wohlers Tell)

## **BAKGRUND M.M.**

Baneservice Skandinavia AB (Baneservice eller arbetsgivaren) är en leverantör av lokala och regionala transport- och terminaltjänster med järnvägen som bas. Bolaget har sitt ägande i Norge och verksamheter i Stockholm/Bro, Göteborg och Halmstad i Sverige. Huvudkontoret ligger i Göteborg. Baneservice har ca 32 medarbetare. M.M. har arbetat på bolaget sedan 2011. Han började som arbetsledare och fick 2013 tjänst som platschef för Göteborgsverksamheten. Under 2017 utökades hans ansvarsområde till att även omfatta verksamheten i Halmstad, tills den nya platschefen i den kommunen tillträdde den 1 september 2017. Som platschef kom han att tillhöra bolagets ledningsgrupp, tillsammans med hans chef tillika VD:n J.E. och trafikchefen C.M. Efter genomförd varselöverläggning med Unionen avskedade Baneservice M.M. den 12 februari 2018. Unionen påkallade lokal tvisteförhandling, som hölls den 31 januari 2018.

M.M. och J.E. var under perioden 9–11 december 2016 på en resa, vid vilken de besökte Baneservices anläggning i Bro/Stockholm, gick på afterwork och middag på restaurang Hillenberg, en ishockeymatch och en Håkan Hellströmkonsert. Baneservice har inte grundat sitt avsked av M.M. på några omständigheter hänförliga till denna resa. Det parterna anfört i denna del har tingsrätten därför lämnat utan avseende. De omständigheter Baneservice lagt M.M. till last, och grundat avskedet på, avser däremot olika inköp han företagit, vilka fakturerats bolaget, samt en tjänsteresekostnad han yrkat ersättning för, vilken utbetalats av bolaget. J.E. har attesterat samtliga fakturor avseende aktuella inköp. Inköpen har bl.a. skett hos Axfood Snabbgross AB och Grolls AB (Snabbgross och Grolls), vilka tillhör Baneservices ordinarie leverantörer. Utifrån dessa omständigheter är följande förhållanden ostridiga. Händelserna redogörs för nedan i kronologisk ordning.

### 1) Matinköp inför nyår 2016

Den 30 december 2016 inhandlade M.M. privata livsmedel på Snabbgross till ett värde av 1 401,88 kr exkl. moms, vilka betalades av Baneservice. Inköpet gjordes under J.E:s semester, fakturan skickades den 31 december 2016 och den skulle betalas den 10 januari 2017.

### 2) Inköp av 40 stycken svarta t-skjortor 2016

Den 15 december 2016 beställde M.M. 40 stycken svarta t-skjortor från Grolls, vilka betalades mot faktura av Baneservice till priset 1 960 kr exkl. moms. Dessa t-skjortor användes sedan vid en landhockeyturnering den 25 december 2016.

### 3) Matinköp inför midsommar 2017

Två dagar före midsommarafton, den 21 juni 2017, gjorde M.M. ett inköp av livsmedel från Snabbgross uppgående till 1 577,98 kr exkl. moms. Fakturan avseende detta inköp skickades till bolaget under semestertider med kort betalningsfrist (10 dagar). J.E. var på semester vid inköpet.

4) Milersättning för den 24 och 28 juli 2017

M.M. har yrkat och erhållit milersättning uppgående till totalt 1 184 kr (2 resor x 32 mil x 18,5 kr i milersättning) för tjänsteresor till Halmstad tur och retur såväl den 24 juli, som den 28 juli 2017. Under denna tid var M.M. på semester. Utbetalning av milersättningen gjordes i samband med lönen den 25 augusti 2017.

5) Inköp av 40 stycken vita t-skjortor den 28 juli 2017

Den 28 juli 2017 hämtade M.M. upp 40 stycken vita t-skjortor med tryck "För Håkan 2017" från Grolls. På fakturan framgår inte att det fanns ett sådant tryck på plaggen. T-skjortorna användes vid en förfest inför Håkan Hellströmkonserten på Ullevi den 29 juli 2017. Värdet av beställningen uppgick till 6 400 kr exkl. moms. M.M. har i efterhand erlagt fakturabeloppet ur egen ficka direkt till leverantören. J.E. var med på en "För-Håkan"-tillställning hemma hos M.M. vid Håkan Hellströms konsert 2016. Vid det tillfället användes inga upptryckta t-skjortor.

6) Matinköp den 28 juli 2017

Den 28 juli 2017 gjorde M.M. ett inköp från Snabbgross om totalt 1 178,61 kr. Inköpet gjordes under J.E:s semester och fakturan hade 10 dagars betalningsfrist.

7) Fotoinköp i november 2017

Inom Baneservice hade diskussioner om att uppdatera fotografierna på bolagets hemsida förts eftersom bolaget sedan 2016 hade införskaffat en ny typ av lok. M.M. beställde fotouppdraget och inför juledigheten 2017 hängde det nya fotografier på väggarna i bolagets lokaler. Baneservice mottog en faktura från företaget MT Köp & Försäljning AB på 45 000 kr för "fotografering samt filmprod. Ink. Tavlor i print enligt ök".

8) Inköp av Sir Douglasklockor som julgåva vid julmiddag den 2 december 2017

M.M. ansvarade för att ordna en julmiddag för Baneservices personal i Göteborg 2017, som J.E. inte närvarade på. Inför denna tillställning inköpte M.M. julgåvor till personalen i form av Sir Douglas-klockor från Sir Douglas AB till pris per klocka 700 kr exkl. moms. Klockorna delades ut på tillställningen. Fakturan är utställd den 21 november 2017.

9) Inköp av J Harvest-skjorta levererade den 7 december 2017

Den 7 december 2017 gjorde M.M. ett inköp av en J Harvest-skjorta från Grolls, till ett värde av 674,10 kr exkl. moms. Ingen i ledningsgruppen provade J Harvest-skjortan innan M.M. beställde skjortorna enligt punkten 8 a).



10) Inköp av skyddsstövlar storlek 38 levererade den 7 december 2017  
Baneservice har ett korplag i innebandy. I samband med inköpet av J Harvest-skjortan skaffade M.M. Cofra skyddsstövlar i storlek 38 från Grolls för 526 kr exkl. moms.

11) Inköp av skjortor till ledningsgruppen i december 2017/januari 2018 M.M.  
köpte in två skjortor var till ledningsgruppens medlemmar med företagslogotyp utan att dessförinnan ha kontrollerat medlemmarnas storlek

## **INTERIMISTISKT YRKANDE OCH INSTÄLLNING TILL DETTA**

**M.M.** har i ansökan om stämning *i första hand* bl.a. yrkat att tingsrätten, jämväl interimistiskt, ska förklara att Baneservice avsked av honom är ogiltigt.

**Baneservice** har bestritt yrkandet.

## **GRUNDER**

**Baneservice** har, såvitt avser det interimistiska yrkandet, till grund för sin talan anfört i huvudsak följande.

M.M. har grovt åsidosatt sina åligganden i anställningen och därigenom omintetgjort det förtroende Baneservice måste kunna ha för honom. Laga grund för avsked har därmed förelegat, i vart fall grund för uppsägning av personliga skäl.

M.M. har innehaft en förtroendeposition inom Baneservice och i hans tjänst som platschef har bl.a. ingått att, inom de ramar som följer av befogenheten, göra beställningar och inköp. Tjänsten har således byggt på en hög grad av tillit och J.E. har haft ett stort förtroende för M.M.

Vid årsskiftet 2017/18 fattade Baneservice misstankar om att M.M. använt bolagets medel på ett felaktigt sätt. Bakgrunden till detta var inköpen av Sir Douglasklockorna, fotografierna med anledning av de nya loken och skjortorna med bolagslogotyp till ledningsgruppen. Dessa inköp skedde före juledigheten 2017 och de två förstnämnda skedde från leverantörer som var okända för J.E. Med anledning av inköpen började Baneservice ifrågasätta M.M:s omdöme och lojalitet till arbetsgivaren, varför en utredning initierades under januari 2018. Vid denna uppmärksammades inköpen av 40 stycken vita t-skjortorna och

J Harvest-skjortan. Av detta skäl kallade J.E. till ett möte den 12 januari 2018. Vid mötet erkände M.M. att dessa två inköp var privata, sa att han hade "gjort bort sig", föreslog att han skulle få en varning för det inträffade och lovade att det aldrig skulle upprepas. J.E. förklarade att Baneservice inte var berett att hantera det inträffade så, utan att bolaget istället skulle fortsätta sin utredning. Därefter har konstaterats att M.M. har gjort flera privata/verksamhetsfrämmande inköp på Baneservices bekostnad samt att han felaktigt yrkat och erhållit milersättning för påstådda tjänsteresor under semestertid. Den 17 januari 2018 underrättade Baneservice M.M. om sin avsikt att avskeda honom och varslade samtidigt Unionen.

Tvisten har inget samband med M.M:s lönenivå eller att han inte kunde "anpassa" sig till den påstådda "företagskulturen".

Baneservice har alltså först i samband med ovan nämnd utredning uppmärksammat att de aktuella fakturorna i själva verket innefattat privata inköp och att milersättning yrkats för tid då M.M. befunnit sig på semester. De omständigheter som lagts till grund för avskedet faller således inom den i § 18 andra stycket LAS stipulerade tvåmånadersregeln. J.E. har inte känt till eller godkänt något av dessa inköp utan har i god tro attesterat fakturorna hänförliga till dem, på basis av hans förtroende för M.M. J.E. har inte haft någon anledning att misstänka att M.M. skulle ha gjort verksamhetsfrämmande inköp, särskilt som flera av fakturorna kom från Baneservices ordinarie leverantörer och då liknande inköp tidigare gjorts för bolaget räkning. Fakturorna har vidare kommit i jul-/semestertider, d.v.s. under perioder då J.E. har varit frånvarande från arbetet eller har haft hög arbetsbelastning.

*Närmare om de händelser Baneservice grundat sitt avsked på*

1) Matinköp inför nyår 2016

Inköpet har inte godkänts av Baneservice och M.M. samt J.E. har inte varit överens om att det skulle kompensera för M.M:s övertider. Hans arbete var självständigt och han har inte påtalat att han hade arbetat övertid. I rollen som platschef låg dessutom att anställa erforderlig personal för aktuella uppdrag. Därutöver var han "övertidsavlöst", innebärande att förekomsten av övertid kompenserades genom en extra semestervecka.

2) Inköp av 40 stycken svarta t-skjortor 2016

Bolaget har inget landhockeylag utan laget som använde t-skjortorna vid turneringen anordnade M.M. privat. J.E. har inte godkänt inköpet vid resan den 9–11 december 2016 eller vid något annat tillfälle. Han har aldrig deltagit i denna turnering och var inte ens inbjuden 2016. Även om han skulle ha känt till turneringen som sådan, kan han inte därigenom anses ha haft vetskap om, och än mindre godkänt, att Baneservice bekostade de t-skjortor som användes. Fakturan avseende dessa t-skjortor anlände till Baneservice precis inför juledigheten. Bolaget har inte haft anledning att misstänka att de hade köpts för privat bruk, eftersom det förekommer att klädinköp, bl.a. t-skjortor, sker från Grolls AB för användning i verksamheten.

3) Matinköp inför midsommar 2017

Baneservice åberopar under denna punkt samma omständigheter som under punkten 1).

4) Milersättning för den 24 och 28 juli 2017

Under den aktuella veckan var M.M. ledig för att fira sin 25-åriga bröllopsdag. Upptäckten av den felaktiga utbetalningen har försvårats genom att den aktuella reseräkningen även innefattat korrekta tjänsteresor den 6–7 juli 2017.

5) Inköp av 40 stycken vita t-skjortor den 28 juli 2018

Baneservice har inte haft anledning att misstänka att dessa t-skjortor köptes för privat bruk av samma skäl som anförts under punkten 2). Inköpet gjordes under

J.E:s semester. J.E. har inte godkänt inköpet vid resan den 9-11 december 2016 eller vid något annat tillfälle.

6) Matinköp den 28 juli 2017

Inköpet gjordes till M.M:s privata förfest inför Håkan Hellströmkonserten den 29 juli 2017 på Ullevi. Baneservice har inte funnit att något inköp av livsmedel gjordes på bolagets bekostnad till "För-Håkan"-tillställningen 2016. J.E. har därför inte haft anledning att misstänka att M.M. skulle låta Baneservice stå för förtäring, eller t-skjortor, se punkten 5) vid motsvarande arrangemang 2017.

7) Fotoinköp i november 2017

Även om det hade förts diskussioner om att uppdatera fotografierna hade det inte fattats något beslut om att köpa in sådana och än mindre hade M.M. fått i uppdrag att ordna med detta. Vid Baneservice tidigare inköp av fototjänster har bolaget vänt sig till ett etablerat fotoföretag och inköpet har hanterats av J.E. Fotobeställningen låg utanför M.M:s befogenhet.

8) Inköp av Sir Douglasklockor som julgåva vid julmiddag den 2 december 2017

Baneservice hade beslutat att inte införskaffa några julgåvor för 2017, vilket M.M. kände till. Han hade sålunda inte befogenhet att göra detta inköp. När J.E. fick kännedom om julgåvorna hade de redan utdelats till personalen. Han bedömde då att det skulle vara omöjligt att i efterhand "återkräva" gåvan av personalen. Eftersom värdet på klockan var så högt att personalen fick förmånsbeskattas (och därigenom tvingades "betala" en gåva de inte hade bett om) fick Baneservice ordna med en extra löneutbetalning för att täcka förmånsbeskattningen. M.M:s initiativ medförde därför stora kostnader för bolaget.

Fakturan i vilken Baneservice debiterats för nedan privata inköp av skjorta och stövlar har huvudsakligen avsett köp till verksamheten; skyddskängor till ett värde av 2 748,90 kr exkl. moms. Genom att de felaktiga posterna inkluderats i en delvis korrekt faktura har upptäckten av de privata inköpen försvårats.

9) Inköp av J Harvest-skjorta levererad den 7 december 2017

Skjortan var en klassisk sådan, utan bolagslogotyp. Den var inte en "test-skjorta", som ledningsgruppen skulle använda för att prova ut rätt storlek före inköpet av skjortorna enligt punkten 11) nedan. Skjortan återfanns till en början inte på kontoret. Efter att Baneservice vid mötet den 12 januari 2018 hade konfronterat M.M. med detta inköp, meddelade han J.E. per telefon den 17 januari 2018 att han avsåg att komma in med skjortan till kontoret och la den sedan på sitt tjänsterum. J.E. har varken uppmärksammat eller godkänt inköpet av skjortan.

10) Inköp av skyddsstövlar storlek 38 levererade den 7 december 2017

J.E. har varken känt till eller godkänt inköpet av stövlarna. Han har inte heller godkänt inköpet som "julgåva" till A.S., som påstås ha tvättat matchkläderna till bolagets korplag. Baneservice har inte gett någon person i uppdrag att sköta tvätten.

11) Inköp av skjortor till ledningsgruppen i december 2017/januari 2018

Baneservice har inte lämnat något godkännande till detta inköp och det framgår inte varför beställningen brådskade så mycket att M.M. inte ens hann kontrollera storleken. Vid tidpunkten för inköpet var J.E. på semester. Han återkom dagen därpå och fick då reda på att inköpet hade gjorts men såg inte att det fanns någon möjlighet att göra några invändningar mot köpet i förhållande till Grolls AB, C.M. hade högt förtroende för M.M. och ingen anledning att misstänka att inköpet skett på dennes egna beväg.

**M.M.** har, såvitt avser det interimistiska yrkandet, till grund för sin talan anfört i huvudsak följande.

Tvisten har sitt ursprung i att Baneservice, genom J.E., skulle överlägga om M.M:s årliga löneförhöjning. J.E. påtalade att M.M:s lönenivå var nästintill i höjd med hans egen och att diskussionen om lönen skulle senareläggas efter överläggning med ledningen i Norge. I stället för en fortsatt lönediskussion lämnade Baneservice besked om avsked. Vidare är arbetskulturen vid Göteborgskontoret snedvriden och olämplig.

M.M. har utfört sitt uppdrag inom och utöver vad som faller inom hans tjänst. Han har inte brutit i sin lojalitetsplikt utan har verkat till förmån för Baneservice. Om frågetecken uppstått angående bolagets åtaganden/uppdrag samt hans arbetsprestation, har parterna utrett omständigheterna kring dessa. Han har inte undanhållit vad han införskaffat bolaget eller på vilket sätt han gjort det. Alla förvärv har varit i samråd med J.E. och efter hans arbetsorder. J.E. har således varit insatt i inköpen, attesterat fakturorna och därutöver många gånger utnyttjat sin position till att beordra M.M. att hantera inköpen på sätt som skett. Liksom Baneservice uppgett att J.E:s attestering av fakturorna skett på basis av dennes förtroende för M.M., har M.M. haft förtroende för J.E. Han har litat på att det förelegat konsensus mellan dem genom deras överenskommelser och att inga av dessa omständigheter skulle ligga honom till framtida last. Han har inte heller haft anledning att misstänka att J.E., som VD, skulle godkänna diverse inköp för att sedan återta sin inställning. Därtill har han inte införskaffat bolaget några verksamhetsfrämmande inköp.

Det är inte korrekt att inköpen av Sir Douglasklockorna, fotografierna och skjortorna till ledningsgruppen skedde under en period då Baneservice var under stor arbetsbelastning. Han har inte framfört att han "gjort bort sig" eller önskat bli tilldelad en varning under mötet med J.E. den 12 januari 2018. Anledningen till att han erlade fakturabeloppet avseende de vita t-skjortorna direkt till leverantören är endast för att J.E. i efterhand ändrade uppfattning angående beställningen av dessa och vid mötet påtalade att situationen var mycket allvarlig samt att grund för avsked förelåg.

M.M. har följaktligen inte grovt åsidosatt sina åligganden gentemot Baneservice, varför det inte har förelegat laga skäl för avsked. Vidare har han aldrig tilldelats någon tillsägelse eller varning från Baneservice. Under alla omständigheter grundar sig avskedet, i strid med 18 § andra stycket LAS, till största delen på omständigheter som Baneservice känt till i mer än två månader

efter det att M.M. underrättades om avskedet. Inköpet av J Harvest-skjortan är den enda återopade omständigheten som faller inom tvåmånadersregeln. Avskedet ska därför förklaras ogiltigt.

*Närmare om de händelser Baneservice grundat sitt avsked på*

1) Matinköp inför nyår 2016

I samråd med J.E. har M.M. köpt maten som en kompensation för sina övertider.

2) Inköp av 40 stycken svarta t-skjortor

T-skjortorna har inte köpts in för M.M:s privata bruk. I samband med resan den 9 december 2016 kom M.M. och J.E. överens om att Baneservice skulle beställa 40 stycken svarta t-skjortor för användning vid bolagets årliga landhockeyturnering, som anordnades första gången 2015 och som sedan hölls årligen på juldagen. Flertalet anställda vid-, och leverantörer till-, bolaget närvarade vid eventet, vilket syftade till att främja sammanhållningen. M.M:s son, F.M., lade den 16 december 2016 ut en bild i en låst Facebook-grupp som inbegrep cirka fem bolagsanställda. I bildtexten skrev han att M.M. hade tryckt upp 40 stycken t-skjortor inför turneringen. Således var t-skjortorna välkända för alla i bolaget, inklusive J.E.

3) Matinköp inför midsommar 2017

Inköpet skedde för en bolagsaktivitet, en grilltillställning, som anordnades för att öka trivseln på arbetsplatsen.

4) Milersättning för den 24 och 28 juli 2017

Milersättningen om 1 184 kr är inte felaktig. Fastän M.M. hade semester åkte han den 24 juli 2017 till Halmstad för att lämna hörselkåpor till de anställda och beordrades av J.E. att köpa dynor till dennes privata uteplats från Ikea i Malmö. Den 28 juli 2017 reste han åter till Halmstad och sedan tillbaka till Göteborg. Tillbaka i Göteborg handlade han mat från Axfood Snabbgross AB för bolagets räkning.

5) Inköp av 40 stycken vita t-skjortor den 28 juli 2017

M.M. och J.E. kom vid resan den 9 december 2016 överens om att bolaget, utöver 40 stycken svarta t-skjortor enligt punkten 2), också skulle beställa 40 stycken vita t-skjortor att användas till Håkan Hellströmkonserten i Göteborg sommaren 2017.

6) Matinköp den 28 juli 2017

M.M. har inte vitsordat att inköpet var för privat bruk. I samråd med J.E. köpte han maten som en kompensation för sina övertider. Vid förfesten till Håkan Hellströmkonserten 2017 förtärde gästerna grillat kött och potatissallad, vilket M.M. privat erlade betalning för.

7) Fotoinköp i november 2017

Ledningsgruppen höll noggranna diskussioner om de nya fotografierna, vilka pågick under en längre period. Skälet till förnyelsen av fotografierna i såväl kontoret som på hemsidan var dels att dåvarande bilder var tagna av en

fotograf som inte följde säkerhetsföreskrifterna i ett område där det är förbjudet att fotografera i/av, dels att fotona var föråldrade med tanke på företagets nya lok, varför de skulle förses med de nya lokens logga. Vid diskussionerna beslutades att en fotograf skulle anlitas och beställning skedde under 2016. M.M. förutsatte, utifrån diskussionen, att han hade J.E:s förtroende att slutföra uppdraget. M.M. kom i förbindelse med sin privata kontakt S.T. och uppdraget slutfördes i november 2017.

J.E. var insatt i vilken leverantör M.M. anlitate, påtalade inte att beställningen/inköpet ansågs ligga utanför hans befogenhet och var tillfreds med leveransen, vilket för övrigt hela ledningsgruppen var. I december 2017 skickade C.M. ett sms till M.M. med uppmaning om att titta på Baneservices hemsida, eftersom fotografierna hade publicerats. I sms:et bekräftade C.M. att bilderna var fina men att det skulle vara trevligt om några människor fanns med.

8) Inköp av Sir Douglasklockor som julgåva vid julfest den 2 december 2017

J.E. överlät till M.M. dels planeringen av jultillställningen, dels julgåvorna till de anställda. Fastän J.E. inte närvarande på festen var han insatt i såväl planeringen som gåvorna. Beställningen av klockorna gjordes i augusti 2017. Oaktat att fakturan är betald vid förfallodagen har Baneservice haft vetskap om gåvan och dess kostnad sedan den 2 december 2017, då julfesten gick av stapeln, men inte motsatt sig den. Aktuell faktura är utställd den 21 november 2017, det vill säga flera dagar innan julklappsutdelningen. Klockorna delades ut till Göteborgspersonalen inklusive J.E. och C.M. strax innan tillställningen. Personalen från Halmstad och Stockholm/Bro fick gåvan. När M.M. skickade två bilder av personalen med tillhörande bildtext " Personalen skålar för VD:n", per sms svarade E. "Skål, Hoppas ni har en bra kväll".

Det ifrågasätts att upptäckten av nedan inköp av skjortan och stövlarna på fakturan skulle vara försvårad, då den endast innehåller tre poster; skjorta, skyddskängor och skyddsstövlar. Även en VD under hård arbetsbelastning borde ha märkt om någon post var felaktigt.

9) Inköp av J Harvest-skjorta levererad den 7 december 2017

Skjortan köptes i syfte att fungera som en testskjorta till ledningsgruppen av de skäl som anförts under punkten 8 a). Det stämmer inte att den var upppackad och att den inte fanns på kontoret. Eftersom M.M:s arbetsbelastning var hög under perioden, och då han arbetade oregelbundna tider, glömde han bort skjortan, varför den blev liggande oupppackad på hans kontor.

10) Inköp av skyddsstövlar storlek 38 levererade den 7 december 2017

Efter varje match som Baneservices korplag i innebandy spelat har matchkläderna tvättats av A.S., som inte är anställd i bolaget. M.M. frågade J.E. i början av december 2017 om bolaget kunde visa sin uppskattning till henne med en julgåva. J.E. godkände gåvan, d.v.s. skyddsstövlarna, på villkoret att innebandylaget vann serien, vilket laget gjorde. Köpet har alltså skett i samråd med J.E.

11) Inköp av skjortor till ledningsgruppen i december 2017/januari 2018  
Att Baneservice införskaffade skjortor till ledningsgruppen var inget nytt. Medlemmarna i gruppen hade emellertid ändrat storlek, varför nya skjortor erfordrades. Skjortorna var avsedda att användas av ledningsgruppen i Göteborg vid ett möte med den norska motsvarigheten, som skulle besöka Göteborgskontoret samma vecka som M.M. mottog avskedsbeskedet. För att skjortorna skulle hinna bli färdigsydda till dess beslutade M.M. att beställa två stycken skjortor per ledningsgruppsmedlem, oaktat "testskjortan" enligt punkten 9) inte hade hunnit provas innan. J.E. påtalade inte sitt missnöje över skjortköpet, varmed M.M. var av uppfattningen att inget fel hade begåtts. Vidare skickade C.M., den 8 januari 2018, ett sms till M.M. med en bild tagen på sig själv iklädd den något för tigha skjortan med tillhörande bildtext " Får komma i den till sommaren".

## **BEVISNING I DEN INTERIMISTISKA DELEN**

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

Tingsrätten meddelar följande interimistiska

## **BESLUT**

Tingsrätten förordnar, jämlikt 35 § andra stycket LAS, att M.M:s anställning trots avskedet ska bestå till dess tvisten slutligt har avgjorts.

## **Skäl för beslutet**

### *Tvåmånadersregeln i 18 § LAS*

Enligt huvudregeln i 18 § andra stycket LAS får ett avskedande inte grundas enbart på omständigheter som arbetsgivaren har känt till i mer än två månader innan underrättelse lämnats enligt 30 § samma lag, om sådan lämnats. Syftet med tvåmånadersregeln är att åstadkomma en snabb handläggning av avskedandeärendet. Arbetstagaren ska alltså inte under en längre period behöva sväva i ovisshet beträffande arbetsgivarens inställning i frågan om anställningen kommer att bestå eller inte. Den avgörande tidpunkten för tvåmånadersfristens början är alltså när det som läggs arbetstagaren till last blir känt för arbetsgivaren eller dennas representant. I de fall en händelse har inträffat som inte genast kan överblickas av arbetsgivaren börjar fristen i regel inte att löpa förrän de närmare omständigheterna kring händelsen blivit utredda. I de svåröverblickbara fallen, som i förarbetena exemplifieras med trolöshet mot huvudman, är utgångspunkten att arbetsgivaren får utreda saken så långt det erfordras för att ställning ska kunna tas till det ifrågasatta handlandet och att tvåmånadersfristen börjar löpa när utredningen nått detta stadium.

Det förhållandet att arbetsgivaren i de svåröverblickbara fallen har rätt att utreda de närmare omständigheterna innan tvåmånadersfristen börjar löpa innebär inte att regeln principiellt sett har en annan innebörd i dessa fall än i de klara och okomplicerade situationerna. I båda fallen går regeln ut på att arbetsgivaren har två månader på sig att ta ställning till eventuella konsekvenser av

ett visst handlande. Skillnaden är att i det ena fallet börjar fristen att löpa när arbetsgivaren får kännedom om den händelse som faktiskt har inträffat och i det andra fallet när de närmare omständigheterna har blivit utredda. Arbetsgivaren har ett befogat intresse av att inte tvingas till ställningstaganden på ett beslutsunderlag som senare kan visa sig felaktigt eller på annat sätt otillförlitligt (se bl.a. AD 2015 nr 13).

M.M. har gjort gällande att av alla förhållanden Baneservice grundat avskedet på har enbart inköpet av J Harvest-skjortan inträffat inom tvåmånadersfristen. Bolaget har emellertid uppgett att M.M. underrättades om tilltänkt avsked den 17 januari 2018 samtidigt som det varslade Unionen. Denna uppgift har stått oemotsagd av M.M., varför tingsrätten har att utgå från den. Det är således två månader bakåt i tiden från detta datum, inte från avskedsdatumet den 12 februari 2018, från vilket tvåmånadersfristen enligt huvudregeln ska beräknas. Baneservice har därutöver, å sin sida, anfört att alla omständigheter som avskedet grundats på har blivit kända för bolaget först i årsskiftet 2017/2018, varför samtliga omständigheter får läggas till grund för ett avskedande.

#### *Tingsrättens bedömning*

##### Händelserna under punkterna 1) till 5)

Av de förhållanden Baneservice grundat avskedet på har inköpen och faktureringen jämte atteringen av fakturorna under punkterna 1) till 3) och 5) ostridigt skett mer än två månader bakåt i tiden från dagen för underrättelsen om avsked. Vad gäller milersättningen under punkten 4) har den likaså obestritt utbetalats tillsammans med lönen den 25 augusti 2017, varför den uppenbarligen måste ha godkänts av Baneservice i tiden dessförinnan, d.v.s. mer än två månader bakåt i tiden från dagen för avskedsunderrättelsen. Händelserna under dessa punkter, tre stycken matinköp, ett inköp av svarta t-skjortor och en utbetalning av yrkad milersättning, den senare vanligen förekommande inom bolaget, kan inte anses utgöra sådana svåröverblickbara händelser som berättigar arbetsgivaren att företa en utredning för att närmare utreda omständigheterna kring desamma (jfr med rättsfallet AD 2015 nr 3). Det får vidare anses ankomma på en VD som attesterar fakturor, d.v.s. godkänner dem för betalning, att vid själva atteringstillfället ta ställning till om köpen är korrekta eller inte, eller i vart fall om de behöver granskas närmare, och i förekommande fall lägga den till grund för avsked inom tvåmånadersfristen. Händelserna återopade under rubricerade punkter kan vid den preliminära prövning som nu är förhanden, enligt tingsrättens mening därmed inte läggas till grund för avskedet.

##### Händelserna under punkterna 7) till 11)

Som tingsrätten uppfattat det har M.M. menat att Baneservice/J.E. känt till beställningen av fotografierna med de nya lokens logotyp sedan 2016 samt vilken leverantör, d.v.s. fotograf, som skulle anlitas. S.T. har i vittnesattest uppgett att fotouppdraget presenterades för honom under en middag som både han och M.M. närvarade vid under slutet av 2016 men att jobbet dröjde till 2017. S.T:s uppgifter visar således inte att arbetsgivaren känt till beställningen av fotona och fotografen tidigare än då fakturan avseende beställningen, där



fakturadatum angetts till den 30 november 2017, tillställdes bolaget. Händelsen faller således inom tvåmånadersregeln och får återopas till grund för avskedet.

Detsamma gäller inköpet av Sir Douglasklockorna. Ingen utredning har presenterats som visar att Baneservice skulle ha fått kännedom om inköpet förrän tidigast då fakturan avseende klockorna tillställdes bolaget. Angivet fakturadatum är den 21 november 2017, d.v.s. inom tvåmånadersfristen.

Order- och leveransdatum, båda den 7 december 2017, anges på fakturan avseende inköpet av Cofra skyddsstövlar, i vilken också köpet för J Harvestskjortan debiterats. M.M. har själv uppgett att han i början av december 2017 frågade J.E. om Baneservice kunde visa sin uppskattning till A.S. för hennes hjälp med tvätt av matchkläderna korplaget i innebandy med denna gåva. Det får därmed anses utrett att inköpet avseende stövlarna kommit till bolagets kännedom först detta datum, vilket var inom tvåmånadersfristen.

Vad gäller inköpet av skjortor till medlemmarna i ledningsgruppen är inte annat visat än att det kom till C.M:s kännedom den 8 januari 2018, när han skickade en bild per sms på sig själv iklädd skjortan till M.M. J.E. har uppgett att han återkom från sin semester dagen därpå, varför han först den 9 januari 2018 upptäckte inköpet. M.M. har inte invänt mot dessa uppgifter eller påstått något annat. Även denna händelse får således anses ha kommit till bolagets kännedom inom tvåmånadersfristen.

Sammanfattningsvis gör tingsrätten den förhandsbedömningen att händelserna återopade under rubricerade punkter får läggas till grund för avskedet.

*Har omständigheterna under punkterna 7) till 11) varit sådana att saklig grund för uppsägning förelägg?*

Enligt 35 § andra stycket LAS kan en arbetstagare vid tvist om giltigheten av ett avsked interimistiskt yrka att anställningen ska bestå utan hinder av avskedet. Är det emellertid så att det visserligen inte har funnits skäl för avsked, men väl för uppsägning, blir lagrummet inte tillämpligt. I sådant fall kan arbetstagaren inte göra anspråk på att få stå kvar i arbete tills domstolen har avgjort målet slutligt. Förutsättningen för att en arbetstagare som blivit avskedad ska kunna få bifall till ett interimistiskt yrkande enligt stadgandet är enligt fast praxis från Arbetsdomstolen att domstolen på det befintliga materialet finner att övervägande skäl talar för att omständigheterna varit sådana att saklig grund för uppsägning inte har föreläggat. Den rättsliga bedömningen ska emellertid göras med utgångspunkt i att det är arbetsgivaren som har bevisbördan för att det föreläggat saklig grund för uppsägning.

*Tingsrättens bedömning*

#### Fotobeställningen

Det är ostridigt att det förevar diskussioner inom ledningsgruppen om att uppdatera i vart fall fotografierna på Baneservices hemsida med anledning av införskaffandet av nya lok. J.E. har i vittnesattest anfört att M.M. inte hade befogenhet att beställa foton, utan att han själv gjorde den typen av inköp.

M.M. har å sin sida uppgett att konklusionen av diskussionerna var den att han fick uppdraget att ombesörja beställningen och leveransen av fotografierna. Ord står alltså mot ord. Det är däremot klarlagt att M.M. tillhörde ledningsgruppen och att det i hans arbetsuppgifter som platschef ingick att, inom de ramar som följde av befogenheten, göra beställningar och inköp. Någon närmare utredning till utvisande av vilka inskränkningar han hade i sin befogenhet har inte lagts fram av Baneservice. Tingsrätten finner inte på befintligt material att övervägande skäl talar för att M.M. genom fotobeställningen agerat på ett sådant avsiktligt illojalt eller vårdslöst sätt att saklig grund för uppsägning förelagat.

#### Klockorna

Av de skäl som redogjorts för ovan anser tingsrätten inte heller att det utifrån utredningen i målet går att komma fram till slutsatsen att M.M. avsiktligt eller av vårdslöshet skulle ha överskridit sin befogenhet vad gäller inköpet av klockorna, även om Baneservice tvingades göra en extra löneutbetalning till personalen för att kompensera förmånsbeskattningen. Detta särskilt i ljuset av att han ostridigt delegerats ansvaret för Baneservices jularrangemang och gåvor till anställda tidigare.

#### J Harvest-skjortan, logotypskjortorna till ledningsgruppen och skyddsstövlarna

Vad så slutligen gäller dessa inköp talar det föreliggande materialet i målet, A.S:s vittnesattest och C.M:s sms-bild, för att syftet med inköpen av såväl logotypskjortorna som skyddsstövlarna inte varit att de skulle användas av M.M:s privat. Inte heller pekar vad som framkommit om inköpet av J Harvestskjortan pekar med styrka i den riktningen. Ord står mot ord huruvida M.M. vid konfrontation av detta inköp uttryckte att han hade "gjort bort sig" eller föreslog att han skulle få en varning. N.M:s har i vittnesattest uppgett att han sett skjortan på kontoret i Göteborg, i en öppnad förpackning vid flera tillfällen under december 2017. Enligt ovanstående resonemang är det vidare inte klarlagt hur långt M.M:s befogenhet med avseende på inköp sträckt sig.

Till nu redovisade omständigheter ska även beaktas att J.E. attesterat samtliga fakturor avseende dessa inköp och M.M:s uppgift om att han aldrig fått någon tillsägelse eller varning från bolaget med anledning av gjorda inköp, vilken Baneservice inte invänt mot. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten således att övervägande skäl för närvarande talar för att M.M:s handlingar, varken gemensamt eller var för sig, utgjort saklig grund för uppsägning. Hans interimistiska yrkande enligt 35 § andra stycket LAS ska därför bifallas.